

Onor. «Asociațiunea»

2 ex. (Of.)

Sibiu

Telegraful Român

Organ național-bise

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul convenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Valoarea Concordatului cu Vaticanul

de Dr. I. MATEIU

[Urmare].

III

Cetățenia Clerului

Potrivit art. 10 din legea Cultelor, titularii *Eparhiilor* trebuie să fie cetățeni români. În contrazicere cu această dispoziție, Concordatul român prevede la art. V alin. 1 că printr'un acord comun, pot fi instituiți și cetățeni străini.

Nu-i nevoie să dovedim, că o asemenea abdicare este foarte primejdioasă, mai ales când ne dăm seama de influența deosebită ce o reprezintă în viața publică dignitatea de Episcop. Proba o avem de altfel în faptul, că nici unul din Statele, cari au încheiat Concordate, n'au admis această derogare.

Până și minuscule Republică letonă [1.600.000 locuitori] și-a știut apăra interesele, trecând în art. II al Concordatului său din 1922 propoziția: „L'archevêque et les Evêques seront de nationalité lettone”.¹ Ba

aceste State au mers atât de departe, încât au refuzat admiterea străinilor în orice funcțiune bisericească. Astfel *Letonia* în art. XII al Concordatului zice: „Les membres du Chapitre, les Doyens et les Curés titulaires doivent être citoyens lettons”.²

Bavaria în art. 13 al Concordatului din 1924 spune: „Die Kirche wird in der Leitung und Verwaltung der Diozesen, ferner der Diözesanbildungsanstalten sowie in der Pfarrseelsorge und für die Erteilung des Religionsunterrichtes an der Volksschulen nur Geistliche verwenden, die die bayerische oder eine andere deutsche Staatsangehörigkeit haben”.³

Concordatul polon din 1925 are în art. XIX aceeași dispoziție.⁴ Iar *Mussolini* dictează în Concordatul său art. 22: „Nu pot fi investiți cu beneficii în Italia ecleziastică cari n'ar fi cetățeni italieni”.⁵

Noi din contră, am acceptat prin art. XI XII și XVI ai Concordatului, să poată fi numiți, excepțional, dintre străini,

² idem. ibidem, p. 5.³ cf. Dr. N. Hilling, l. c. p. 20.⁴ idem, ibidem p. 37.⁵ cf. Devoghel, o. c. p. 280.

nu numai *Episcopi*, ci și *canonici*, *profesori* de seminarii și *priești* de parohii.⁶

Instituirea Clerului

În ce privește pe *Episcopi*, legea Cultelor declară la art. 27 că ei nu vor fi recunoscuți și introduși în funcțiune, decât după aprobarea Regelui. Acest drept al Statului a fost micșorat — în favoarea Cultului catolic — prin următoarea formulă concordatară [art. V]: „Sfântul Scaun, înaintea numirii lor [adică a Episcopilor] va notifica Guvernului Regal persoana de a fi numită pentru a constata, de comun acord, dacă nu cumva ar exista în cauza aceleia rezoane de ordin politic”.

„Micșorarea” rezidă în faptul că pe când legea Cultelor vorbește de «aprobare», aici acest drept *exclusiv* de Stat, trebuie să se împartă cu Vaticanul, și încă limitat numai la obiecțiuni politice, cari au să fie examinate „de comun acord”. Deosebirea între aceste două formulări este considerabilă, ceea ce se confirmă și prin împrejurarea, că subtila frază «de comun acord» n'a fost admisă

⁶ Textul Concordatului român se găsește în broșura dl V. Goldiș, Concordatul. Arad, Tip. Diecezană 1928.

de către nici unul din Statele concordatate, toate rezervându-și dreptul de a hotărî *sin-gure* — fără pertractări în doi — dacă admit sau nu, din motive politice, numirea ca Episcop a persoanei desemnate de Papa.⁷

Din acest punct de vedere este bine să se știe, că *Mussolini* însuși găsim inadmisibil dreptul acordat Vaticanului, prin legea garanțiilor dela 1871, de a numi, pe Episcopii din Italia, în *mod absolut liber*, a fiut să-l desființeze și să asigure pe seama Statului — prin art. 19 din Concordat — obici-nitul *veto politic* față de candidații indezirabili, ceea ce înseamnă, fără îndoială, o înfrângere dureroasă pentru Vatican.

Să vedem acum ce amestec și-a rezervat Statul nostru în legătură cu numirea celorlalți demnitari și slujitori catolici, cum sunt *prepoziții*, *canonici*, *abații* etc.? Nici unul. Pe când în Ardealul din epoca ungurească, toți acești clerici erau numiți exclusiv de către Stat, noi am răsturnat complet situația, trecând dreptul în întregime numai pe seama Bisericii.

⁷ Vezi la Hilling o. c. [concordatul leton art. IV. bavarez art. 14. polon art. XI; italian art. 19 la Devoghel].

FOIȘOARA

Viața supranaturală în lumina evanghelică

«Dumnezeu ne-a chemat cu chemare sfântă, nu după faptele noastre, ci după a sa bunăvoință și după darul care ni s'a dat întru Hristos Isus... carele moartea a stricat și a adus la lumină viața și nemurirea...»

(2 Tim. 1, 9 și 10).

Dumnezeu a trimis pe Fiul său ca să răscumpere pe cei de sub lege, înzestrându-i cu moștenire de fii... prin Duhul Fiului său ei strigă Abba, Părinte. Pentru aceea nu mai sânt robi, ci fii și moșteni ai lui Dumnezeu prin Hristos.

(Galateni 4, 5—7).

Una din tezele fundamentale ale religiei creștine este cea exprimată în citatele de mai sus și pe care-o află de altfel sub diferite forme la fie-

care pas în Noul Testament și mai ales în sf. Pavel și sf. Ioan.

Omul, după ce a fost creat de Dumnezeu în ordinea naturală, a fost înzestrat din partea Creatorului său și cu anumite calități, pe cari le putem numi daruri divine, căci cădeau în afară de exigențele naturii omenestii și ridicau pe om într'o stare de privilegiu, stare supranaturală.

Între aceste calități putem număra: nemurirea trupului, perfecta armonie dintre trup și suflet, desăvârșirea morală, lucruri cari nu țineau de firea omului, ci constituiau un dar al lui Dumnezeu.

În ce consista, înainte de căderea în păcat, viața omului ridicat în starea de privilegiu, nu o putem ști cu precizie.

Biblia ne învață că primul om a fost făcut după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, gen. 1, 26. Acești doi termeni nu ne luminează pentru

a judeca asupra raporturilor dintre Adam și Dumnezeu.

În starea sa de fericire, întâiul om cunoștea oare viața intimă a lui Dumnezeu; era el oare admis în sânul Tatălui; înțelegea el oare cel mai sublim dintre mistere, taina Sfintei Treimi? Nu putem afirma acest lucru fără anumite rezerve.

Iată pentru ce viața duhovnicească a omului căzut, dar răscumpărat de Hristos — plenitudinea harului, — îmi pare cu mult mai superioară decât cea a lui Adam; acest din urmă trăia în paradis, creștinul însă este chemat să trăiască din Hristos, prin El și întru El.

Voi lăsa deci la o parte starea lui Adam, pentru că a fost perdată prin orgoliu, prin mândrie, și mă voi ocupa de ceea ce a fost câștigat și se mai câștigă încă prin umilință și prin dragoste: înfierea adoptivă divină, viața creștinului.

În decursul expunerii mele voi arăta: 1. originea vieții supranaturale; 2. voi cerca apoi să văd în ce consistă viața unui fiu al lui Dumnezeu prin adopțiune, această viață, care depășește aptitudinile naturii omenestii, la care însă omul e chemat prin harul de sus, și în fine voi indica: 3. scopul acestei vieți și măsura în care creștinul îl poate atinge în viața pământească.

I. Cum, pentru a intra în ordinea naturală, omul a trebuit să fie făcut de Dumnezeu, trebuie să se nască mai curând după legile naturale, așa pentru a intra în viața supranaturală, trebuie să te naști din nou după legile acestei vieți superioare. — Fără naștere nu te poți bucura de viață. — Viața supranaturală, viață harică, nu este ca o dezvoltare a vieții naturale, nu, căci în acest chip și ar pierde caracterul său de gratuitate desăvârșită, ea este cu totul

Se va zice, că e o consecință logică a *autonomiei*, acordată prin constituție și legea Cultelor. Foarte bine. Atunci să cercetăm, cum au rezolvit problema Concordatei Statelor străine, care și ele au legiferat, fără excepție, principiul modern al autonomiei Cultelor.

În *Bavaria* ajutorii de canonici [art. 10 lit. b. din Concordat] și *toți preoții* [art. 14.] nu pot fi numiți decât cu *aprobarea* prealabilă a guvernului.⁹

În *Polonia* autoritatea bisericească e datoare să comunice Guvernului, *în prealabil*, toate propunerile pentru numiri de preoți, și numai dacă nu se fac obiecțiuni în termen de 30 zile, poate urma numirea efectivă [art. XIX.] Exact aceeași dispoziție a trecut-o și *Mussolini* în art. 21 al Concordatului său. El a fost însă mai sever, inserând în același articol stipulațiunea, care prevede, că de acord cu Episcopul, — pot fi *înălțurați* din parohii *toți acei preoți*, a căror menținere pe loc ar fi păgubitoare pentru Stat.¹⁰ Ceva mai mult, Dictatorul a reușit să impună și art. 43, prin care *se interzice Clerului de toate categoriile de a se înscrie în vr'un partid sau de a face politică militantă?*¹¹ Pe cât vedea, paralela este iarăși în defavoarea noastră. (Va urma.)

Congresul național bisericesc, — ce urmă să se deschidă la 14 l. c. — este amânat pentru ziua de **18 Noemvrie** a. c. (nu pe 18 Octomvrie, cum din greșală s'a anunțat în numărul precedent).

⁹ Vezi la *Hilling* o. c. p. 17 și 22.

¹⁰ *Devoghel*, l. c. p. 280.

¹¹ „Le Saint Siège prend occasion de la stipulation du présent Concordat pour renouveler à tous les ecclésiastiques et religieux d'Italie la défense de s'inscrire et de militer dans n'importe quel parti politique”, *idem*, *ibidem* p. 288.

✦ Patriarhul Ecumenic

I. Pr. Sf. Sa, Vasile III, Patriarhul Constantinoplei, a încetat din viață la 30 Sept. 1929. Era un viăstar al ilustrei familii Georgiades, vestită pe vremea Comnenilor. Patriarhul Vasile s'a născut în Scutari la 1848. A studiat la Constantinople și Atena. Întâi a fost profesor la seminarul din Halkis. La această școală s'au perindat profesori vestiți, printre cari se număra și Bryennius, Mitropolitul Nicomediei, descoperitorul Didahiei. După șapte ani de profesură, a plecat în străinătate la Bonn și Berlin îndeletnicindu-se cu studii în filosofie. În Anglia a studiat istoria și așezămintele bisericii anglicane. După ce s'a întors din străinătate a organizat școala patriarhală din Fanar. La 1887 a fost consacrat Mitropolit de Anghialos și la doi ani de zile a devenit membru al Sfântului Sinod.

În anul 1894 a reprezentat Patriarhatul la încoronarea țarului Nicolae II în Moscova. În anul 1910 a trecut la Mitropolia din Niceea până la 25 Iulie 1925, când a fost ales Patriarh ecumenic.

În toate locurile pe care le a deținut, a lăsat urme de lărarh harnic. În Niceea a restaurat biserica Koimesis, în care s'a ținut sinodul ecumenic ultim. A trăit zile grele pe timpul masacrelor turcești în contra populației creștine.

În timpul ocupației Constantinoplei prin aliați, neînțelegerile iscate între Puteri au dat răgaz Turcilor să se reorganizeze. Când Aliații la 1923 au evacuat Constantinopolul, steaua Grecilor s'a întunecat. Un singur om providențial a salvat situația desperată: Mitropolitul Vasile, ridicat pe scaunul patriarhal. Turcii aveau respect de el, Provedința l'a plasat într'o epocă apocaliptică. În fire era conservativ, dar era convins că o renaștere în sânul ortodoxiei va veni și aceasta începea cu jertfa martirilor în Azia.

Astfel de jertfe nu pot fi zadarnice. Patriarhul Vasile unia în sufletul său durerea pentru creștinii prigoniți de Turci și bucuria pentru întărirea ortodoxiei în Țara noastră și în Polonia. Inițiințarea Patriarhatului român și autocefalia bisericii ort. poloneze sânt evenimente istorice în epoca păstoririi sale. În Londra, Exarhul și Reprezentantul său întrefine legături cu toate curentele de unire ale Bisericii creștine.

Biserica anglicană a apreciat meritele defunctului Patriarh pe terenul restabilirii ecumenicității. Prin con-

cursul moral statornic al acestui ilustru lărarh curentul ecumenicității a câștigat un imbold neprețuit. Martir în fruntea martirilor, a renouit gloria unui tron, fără de care istoria creștinismului ar fi lipsită de zenit. T. S.

Scrisori din București

— Impresii dela concursurile «Tinerimii Române» —

La 5 Octomvrie, s'a adunat, în străvechea cetate a lui Bucur, floarea școlărilor române. Cei mai curați, mai entuziaști și mai vrednici filii ai neamului nostru au purces din unghiu-rile țării la întrecerea în știință și credința străbună, din care laudabila truaă a câtorva apostoli face în flecare an o sărbătoare înălțătoare.

În greutatea împrejurărilor de azi și în durerea, pe care a prilejuit-o țării moartea unuia din cei mai înțelepți, mai dreپți și mai blajini conducători ai destinelor ei, șiragurile voloase ale tineretului școlar s'au revărsat ca o binecuvântare peste capitala îndolată. Fiecare din acești școlari și din aceste școlărițe aducea ceva din suflul ținutului de unde venea, flecare purta credința în ce-am fost și speranța în ce vom fi, și când eram cu toții împreună, se vedea în ei, tot neamul nostru, crescut în tradiții de glorie și evlavie, în ce are el mai sfânt și mai ales. Zămbetul lor senin, idealismul tineresc și costumele românești admirabile se împleteau par'că în slove, închegând gândul lui Bolintineanu:

«Viitor de aur țara noastră are
«Și prevăd prin secolii a ei înălțare».

Nu mai o singură dată am mai trăit asemenea emoții... Atunci era primul concurs al școlărilor din România întregită, în primul an după război; era — pe de altă parte — întâia dată când concuam și eu, și vedeam capitala și pe Rege, ca elev în clasa I a seminarului «Sf. Andrei» din Galați. Dar acum?

Poate că fiind în ultimul an de școlaritate și luând parte pentru cea din urmă oră la concursurile «Tinerimii», mă cheamă înapoi anii, greutatețile și bucuriile trecute; poate că retrăesc, în fundul sufletului, strădu-

ințele, arcașul și căderile; poate că mă înțioară înțăptuirea idealului... Desigur, da! Dar nu e numai atât.

Dincolo de amintiri și nostalgii, serbările «Tinerimii» din anul acesta rămân — în sufletul meu — dominate de-o notă înaltă și aureolate de prestigiul spiritual: Biserica a fost înălțată și preamărită. S'a evocat toată slava credinței noastre, toți strămoșii adormiți întru nădejdea învierii, preoții, monahii și vlădicii cucernici și cărturarii, voievozii și boerii, întemeietorii de neam și de biserică...

Duhul cucerniciei din trecutul neamului nostru a umplut toate sufletele. Biserica strămoșească se intrapase par'că în lăuntruțul tuturor, cu toată sfințenia altarelor, cu toată poezia clopotelor... Cuvântul credinței părea că-l rostește ea, care era vie în inimile profesorilor și elevilor deopotrivă:... «Voi, copii ai neamului nostru, ce veți face cu anii voștri? Ce veți face cu inimile voastre?»... Și în clipele acelea de înălțare, se încorda în toate sufletele hotărârea reacțiunii morale; am simțit cum se aprindea în toți evlavia străbună, ca credința din credință, ca lumina din lumină...
N. GROSU.

Intre patriarhul României și noul patriarh Ecumenic. Noul patriarh ecumenic din Constantinopol a trimis următoarea telegramă:

Înalt Prea Sfințitul Patriarh Miron Regent, București.

Cu nepătrunsa bună voință a lui Dumnezeu fiind ales astăzi canonic, am luat conducerea Prea Sfințitului Tron Ecumenic. De pe acest tron Vă trimitem prima sărutare frățască.

Domnule, cu rugăciunile și dragostea Voastră, să ne învrednicească să împlinim cu vrednicie sfințele noastre îndatoriri.

(ss) PATRIARH FOTIE.

Răspunsul I. P. S. Patriarh și Regent Dr. Miron Cristea.

S. S. Patriarh Fotie al Constantinopolului, Stambul.

Cu vie bucurie și cu frățască dragoste salut alegerea Sanctității Voastre la tronul ecumenic, dorindu-vă sănătate și ajutorul lui Dumnezeu întru împlinirea grelei misiuni.

(ss) MIRON, PATRIARH.

nouă; este un dar al lui Dumnezeu, în posesiunea căruia se întră născând din nou.

De această naștere vorbea Isus fariseului Nicodim: «de nu se va naște cineva din nou (de sus) nu va putea vedea împărăția lui Dumnezeu» (Ev. Ioan 3, 3). Cade-se vouă a vă naște din nou (3, 7).

Natura acestei nouă nașteri nu este materială, cum a crezut-o fariseul, ci spirituală. Ea este fructul dragostei lui Dumnezeu, care a trimis pe unicul său Fiul, ca ceice vor crede întru el să aibă viața de veci (Ev. Ioan 3, 16).

Simbolizată prin botez noua naștere e conferită de Duhul sfânt care vivifică și întărește pe creștin în credință prin care rămâne în Hristos și prin El în împărăția lui Dumnezeu. — În apa botezului are loc regenerarea, credința însă e o condițiune a botezului, de unde elementul esențial al

nașterii spirituale, duhovnicești este credința în Isus Hristos: «tot cel ce va crede întru el nu va pieri, ci va avea viață veșnică». (Ev. Ioan 3, 15).

II. Cu această naștere începe o nouă viață. Până aici raporturile noastre către Dumnezeu erau cele ale uneltei către măiestru, cele ale sclavului către stăpânul său; iată situația noastră de drept în ipostaza de natură pură; dacă în fapt lucrurile s'au petrecut altfel, e că bunătatea lui Dumnezeu e nesfârșită, iar mila lui fără hotar. Dar ceace aveam mai înainte printr'un gest al condescendenței divin în momentul când cea mai umilă și mai curată servitoare a lui Dumnezeu, a dat sublimul răspuns: «Iată roaba Domnului, fie mie după cuvântul tău», supunându-se astfel voinței Sfântului Duh, starea noastră de drept trecea pe un plan mai înalt și prin meritele lui Isus Hristos, intram în *voti oia* (adopțiunea) divină.

Eată chemarea sfântă prin care ne a chemat Dumnezeu, eată mântuirea ce ni-a trimis, eată adopțiunea ce ne a conferit. Nu mai sântem acum robi, nu, raporturile noastre cu Dumnezeu au evoluat, sântem fii și moștenitori prin harul său, în care vom persista, în Duhul Fiului său, pe Dumnezeu îl chemăm Tată. Isus făcându-se fratele nostru îl iubim, credem în El, nădejdea noastră întru Dănsul ni-o punem. Iluminați de Duhul Sfânt, sântem purtați a umbla în căile sale sfinte, ale Părintelui nostru care ni-a adoptat, vom cerca să rămânem fii, vom persista în adopțiunea ce-rească și toate eforturile noastre vor fi întru a-l iubi și a-l cunoaște din ce în ce mai mult. De altfel, caracterul esențial al vieții celei nouă este tocmai de-a augmenta în intensitate și în profunzime, de a se renoi din zi în zi (2 Cor. 4, 16).

Această viață pe care-am primit-o în Isus, poartă efigia eternității,

1 Ioan 5, 11, și ea augmentează în măsura în care rămânem în Isus. «Celce are pe Fiul are viața, celce n'are pe Fiul lui Dumnezeu n'are viață» 1 Ioan, 5, 2.

Că această nouă viață nu poate ființa decât în Hristos și prin El, ni-o arată clar cele trei imagini din capitolul 4, 6 și 15 ale Sf. Ioan, unde Isus este înfățișat, ca izvorul nemuririi: «apa care o voi da eu, va fi întru el izvor de apă curgătoare în viața de veci». Ev. Ioan 4, 14; ca pâinea a vieții: «Eu sânt pâinea vieții». Ev. Ioan 6, 48. «Eu sânt pâinea cea vie carea s'a pogorât din cer, de va mânca cineva din pâinea aceasta, va trăi în veci»... Ev. Ioan 6, 51; și în fine ca vița în care rămânând mlădițele vor aduce roada: «Eu sânt vița, voi mlădițele, celce locuiește întru mine, și eu întru el... de nu va rămânea cineva întru mine, se va scoate afară, Ev. Ioan 15, 5 și 6.

Detronarea Duminecii în Rusia

— D'ale bolșevismului —

Noul decret al republicii sovietice hotărăște pentru lumea Rusiei: *Cinci zile să lucrezi, ear în a șasa să te odihnești.*

Muncitorii au să lucreze 40 de ore în 5 zile, ziua a șasa e zi de repaos. Astfel, în locul celor 52 de Dumineci, li se recunoaște 72 zile de repaos, plus o prelungirea a concediului de 14 zile, drept recompensă pentru după amiaza liberă de Sâmbătă.

Mașinele și fabricile au să funcționeze ziua și noaptea, așa că nu va mai fi cu puțință ca toți lucrătorii să serbeze *aceeași* zi, ci fiecare lucrătoare va avea liberă altă zi, ear ziua generală de repaos se desființează.

Correspondentul unui ziar vienez, face din acest punct de vedere, următoarele observări:

Europa de astăzi nu-și poate face încă idee despre gradul de revoluționare a măsurilor, care prin desființarea Duminecii dăruie o clădire întreagă de obiceiuri și lucruri de sine înțelese. Înainte de toate: *viața familiilor.* În zile de Duminecă erau, până acum, liberi cu toții: bărbat, soție și copii, deși cu toții au poate aceeași meserie. De aici încolo fiecare membru al familiei va avea altă zi liberă, fiecare sărbătoare va fi ținută separat, nu vor mai fi reprezentanții de Duminecă, nici excursiuni în ziua aceasta, nici întruniri sociale în zi liberă pentru toți, și nici o festivitate sportivă. Dumineca își mai are și latura economică: teatrul și localurile de distracție, locurile de excursii, restaurantele, cafenelele, căile ferate, tramvaiele, băile ș. a. toate trăsesc din câștigul bănesc al Duminecii, dela care atârână prosperarea lor. Pentru republica sovietică nu rămân decât abea 5 zile de sărbători obștești: 1 și 2 Mai, 7 și 8 Noembrie (zilele revoluției) și încă o sărbătoare, a cincea, ce o va stabili stăpânirea. Motivele stăpânirii sovietice, pentru detronarea Duminecii, sânt felurite. În șirul prim, e vorba de-a exploata mai mult fabricile, pentru a spori producția lor, și în același timp a da prilej de muncă celor lipsiți de lucru. Al treilea motiv, dar nu mai puțin însemnat, este: *a da o lovitură bisericii.* Deși guvernul sovietic a încheiat oficial pace cu Sf. sinod, totuși când li vine la îndemână se răsbotește mai departe împotriva religiei și religiosității. Și, în conside-

rare că Dumineca este în deosebi sărbătoare bisericească, ear ziua de repaos o cucerire socială, Dumineca trebuie — după bolșevism — înlocuită cu ziua de repaos. Scheletul săptămânii rămâne, dar zilele calendarului vor fi toate *negre*, săptămâna își va pierde înțelesul de timp și scop. Firește, un simplu decret al guvernului sovietic nu va fi de ajuns pentru a înălțura de fapt Dumineca din uniunea sovietelor.

La țară, în lumea satelor, mai ales va rămânea pe hârtie hotărârea detronării Duminecii. Plugarul simte trebuința unei regulate zile de odihnă în săptămână și, fără îndoială, nu se va lăsa oprit de a-și ține ziua Domnului. La sate, mergerea la biserică e datină cu mult mai adânc înrădăcinată, decât ca să poată fi șgudulă prin decretul guvernului sovietic, căruia nu i-ar rămânea decât să o prească biserica în Rusia cu desăvârșire. Aceasta însă de sigur nu se va întâmpla, și astfel e de admis că țărănimea va ține cu atât mai dâr la ziua Duminecii, cu cât va vedea intențiunea luptei împotriva acestei zile de sărbătoare bisericească. Dar, fiindcă în uniunea sovietelor, la rotund 150 milioane locuitori, aparțin clasei țărănești peste 120 milioane, ear muncitori în fabrici nu sânt decât vreo șase milioane, putem presupune cu multă probabilitate, că efectul noului decret — al detronării Duminecii — se va mărgini la un teritor relativ modest.

Conferențe preoțești

— În prot. Sf. Gheorghe —

Ceice s'au interesat de felul cum decurg conferențele preoțești din ținutul țării locuit și de minoritari s'au, au remarcat cu bunăvoință munca preoțimii din aceste locuri.

Problema religioasă constituie pentru preoțimea aceasta o străduință continuă, cu program bine precizat de muncă.

În ziua de 1 Octombrie 1929 preoții tractului Sf. Gheorghe, s'au întrunit în număr aproape complet, pentru a lua parte la conferința anunțată de oficiul protopopesc.

În ordinea de zi erau:

1. Tipicul (din 25 August a. c.), vecernia și utrenia, lucrare menită a introduce în rândurile preoțimii din acest tract uniformizarea cultului.

Subiectul, lucrat de toți preoții, a fost cercetat de preoții: I. Păstina, I. Curcubăta și I. Bucșa.

norocoși și mulțumiți pentru totdeauna (Matei 13, 45-46).

În desvoltarea sa viața supranaturală se aseamănă cu un ferment interior care lucrează în adâncul sufletului nostru în chip necunoscut, de-o manieră misterioasă, transformându-ne puțin cu puțin, până ce devenim un aluat cu desăvârșire schimbător, (Matei 13, 33), o nouă creatură după expresiunea Sf. Pavel (2 Cor. 5, 7).

(Sfârșitul urmează).

Fericirea

«Vreau să fiu fericită! E dorința cea mai de preț, înrădăcinată în adâncul ființei înimi. E porunca ce stăpânește viața. Și după fericire aleargă orice muritor.»

Așa-mi grăi tovarășa drumurilor de pripas. Sufletul meu măhnit li răspunse cu asprime:

«E amară amăgire credința că în adâncul inimii noastre ar fi înrădăcinată porunca: Să fim fericiți!»

Discuțiile, pline de interes, ni-au dat prilej de-a împărtăși nedumeririle avute. Luând ca normă manualul de tipic al păr. profesor Popovici, precum și tradiția bisericească păstrată din epoca șaguniană, am stabilit practica cultului în ce privește partea lui externă și internă.

2. A urmat discuția în legătură cu problema *predicel* în biserică noastră. Aici s'a cerut, ca predică să fie socotită pretutindeni ca parte întregitoare a cultului; și, pentru a produce efectul dorit și a mișca inimile, predică trebuie rostită liber totdeauna.

3. S'a fixat program de muncă a cercurilor religioase preoțești, distribuția rolului fiecărui membru din cerc pe durata ținerii lor, îmbinarea ordinii de zi a cercurilor religioase preoțești cu ale cercurilor culturale învățătoarești pentru intensificarea propagandei religioase-culturale în mijlocul credincioșilor.

S'au fixat și programul de muncă: a școlii de Duminecă, a societății Sf. Gheorghe, și a Reuniunii Femeilor, pentru toamnă și iarnă.

Alt moment de importanță al conferinței este reînprospătarea datoritiilor preotului în legătură cu Circulara Ven. Consiliu arhierescopic relativ la: Misiunile parohiale, cinstind ziua Domnului, catehizația și școala primară și aplicarea legii cultelor.

Așa înțelege preoțimea din această parte a țării să corespundă cerințelor de azi.

Llu.

Dela Asociația clerului „Andrei Șaguna”

Nr. 4/1929.

CONVOCALLRE

Conform art. 10 din Statutele Asociației «Andrei Șaguna» a clerului Mitropoliei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu, convocăm

Al nouălea congres ordinar
ca congres misionar

pe zilele de 6 și 7 Noembrie 1929 în Alba-Iulia, cu următorul

PROGRAM:

A) *Mercuri, 6 Noembrie:*

1. Ora 9, Slujba sfintei liturghii, cu predică și chemarea Duhului sfânt. (Catedrala Incoronării).

2. Ora 11, Deschiderea Congresului prin președintele Asociației și salutul autorităților și al delegațiilor diferitelor societăți. (Sala Teatrului I. L. Caragiale).

3. Ora 13, masă comună.

O singură poruncă ni a săpat firea în suflet: «Să ne cunoaștem datoria și să o împlinim cu credință.»

Firea țese într-una. Neobosită creează harnică își îndeplinește rosturile și nu se abate din drumul creerii continue.

Cunoscându-ți cu adevărat lucrul tău și săvârșindu-l, luminat de credința binelui ce l urmărești și încălzit de dragoste față de semenul tău, te ridică pe treptele zărilor spre Părintele a toate. Munca îți absoarbe ființa, nu mai cunoști, asemenea Tatălui, nici timp, nici spațiu, le birui și intri în ritmul eternității.

Da, timpul și spațiul sânt dușmanii desăvârșirii noastre, al fericirii eterne. Singură munca știe să biruie pe acești vrăjmași neîmpăcați. Muncește cu harnicie și sufletul tău se va odihni în flegare amurg sub streșina fericirii, mângăiat de Stăpânul a toate.

Z. SANDU.

4. Ora 15, a) Predica pentru zilele noastre, (Pr. I. Imbroane), conferință cu discuții; b) Spovedania ca mijloc de păstorie sufletească (I. P. C. Arhimandrit Policarp Morușca), conferință cu discuții.

5. Ora 20:30, Concert religios și conferință publică.

B) *Joi, 7 Noembrie:*

6. Ora 9, a) Raportul comitetului central; b) Eventuale propuneri, interpelări etc.; c) Alegerea noului comitet central; d) Închiderea congresului.

Delegații despărțimintelor, precum și toți cari doresc să participe la Congres, sânt rugați să se anunțe din bună vreme părintelui protopop A. Baba, Alba-Iulia.

Membrii Comitetului central se întrunesc în ședință Marți, 5 Noembrie a. c., ora 18 (la păr. prot. A. Baba). În aceeași zi la ora 19 va avea loc o consfătuire a membrilor prezenți ai Asociației.

Delegații organizațiilor preoțești și ai societăților culturale din toată țara sânt bine văzuți.

Sibiu, 5 Octombrie 1929.

Prof. Dr. Gh. Ciuhandu Președinte. Prof. N. Colan secretar.

INFORMAȚIUNI

Scrisoarea a opta. Ministrul agriculturii, dl I. Mihalache, cere în scrisoarea aceasta, din 12 Oct. 1929, către plugari: *să stârpească omizile și insectele păgubitoare.* Eată — spune dl ministru după care arată care sânt dușmanii câmpului — de ce v'am scris și această scrisoare: ca să știți că trebuie apărut rodul muncii plugarului, cu orice mijloace, de insecte și omizi; că pentru aceasta, este nevoie să sărim cu toții odată: plugari și autorități; că în ce privește autoritățile (stat, județ, comună), vom lua toate măsurile: ajutoare la îndemână plugarului; încurajarea cu premii a celor vrednici; pedepsirea cu amenzi a celor îndărătnici, asprind legea dacă va fi nevoie; dar că toate măsurile nu folosesc mare lucru dacă plugărirea însăși se lasă de bună voie pradată și furată de tâlharii câmpurilor, — fie din prostie, fie din îndărătnicie. De aceea, cei luminați și vrednici să ne ajute să luminăm și pe cei întunecați și să urnim din loc pe cei îndărătnici.

Salar anual de patru milioane! Presa din capitală și din provincie arată, că directorul actual dela C. F. R., dl Stan Vidrighin, primește ca salariu, din bugetul căilor ferate, «modestă» sumă de circa patru milioane lei anual, — salariu de care n'a mai avut nici unul din înaintașii săi. S'a făcut socoteală, că directorul general al C. F. R. este plătit astăzi cu de două mii de ori mai mult, decât eră plătit, înainte de război. Ceilalți funcționari dela C. F. R. trebuie, în schimb, să se mulțumească mereu cu salariu în adevăr modeste — după ce bacșișurile, rușinea zilelor de azi, cu drept cuvânt sânt interzise. Spuneam mai deunăzi, și repetăm: *Să se fixeze — ar fi vremea — un maximum de salariu, pe care un funcționar să-l poată lua din buget.*

Sărbătorire amănată. Ziua de 11 Octombrie, aniversarea de 175 de ani dela deschiderea școlii de blăjene, a trecut fără sărbătoare. Cum se anunță din orașul dela îmbinarea Târnavelor, jubileul școlar se va sărbători la 15 Mai 1930.

Mântuitorul a venit tocmai pentru a vesti și a hărăzi umanității această viață. «Eu am venit ca viață să aibă». — Împărăția lui Dumnezeu care-a constituit obiectul central al învățăturii sale, nu este altceva decât viața supranaturală. Diferitele parabole evanghelice mărturisesc lămurit acest lucru.

Viața supranaturală e prezentată în aceste parabole ca o comoară de mare preț, binele suprem, pe care l afli la un moment dat, el îți procură o mare bucurie, o fericire așa de intensă încât ești gata să sacrifici ori și ce pentru a câștiga în mod definitiv această comoară nescăpată, în posesiunea căreia te bucuri de adevărată fericire și de pacea eternă. Ev. Mt. 13, 44.

Împărăția lui Dumnezeu, va să zică viața eternă, e ca un măgăritar prețios ce trebuie câștigat cu orice preț, desconsiderând alte lucruri care comparate cu măgăritarul nu prezintă nici o valoare. Cu un zel perfect trebuie să încercăm a intra în posesiunea acestui mare bun, care ne face

A APĂRUT

**BISERICA IMPOTRIVA
CONCORDATULUI**

Declarațiunea Episcopatului ortodox român prezentată la discuția pentru ratificarea Concordatului, în ședința dela 23 Mai 1929, a senatului român

de

Dr. NICOLAE BĂLAN

Arhiepiscop și Mitropolit

Prețul Lei 30.— + spese Lei 5.—.
Se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu, trimițând prețul prin mandat poștal.

A apărut în ediție nouă și se află la Librăria Arhidiecezană din Sibiu:

Teologia practică**Liturgia bisericeii ortodoxe**
cursuri universitare

de

Dr. Vasile Mitrofanovici

fost profesor p. o. teologia practică la facultatea teologică din Cernăuți

Prelucrate, completate și editate

de

Prof. Dr. Teodor Tarnavski

și acum din nou editate și completate

de

Dr. în teologie și filozofie

Nectarie Nicolae Cotlarciucarhiepiscop și mitropolit al Bucovinei
fost profesor universitar pentru Teologia practică

Prețul Lei 650.—, plus spese poștale Lei 30.—

La Librăria Arhidiecezană se află de vânzare:

Vino după mine!...

Meditații pastorale mult folositoare
Clerului din ziua de azi

de

Dr. IOSIF HRADIL

profesor de teologie

Prețul Lei 25.—, plus spese poștale Lei 10.—

A apărut cartea binevenită:

MIC DICȚIONAR

cuprinde peste 15 mii de neologisme, cuvinte străine, provincialisme ș. a., pentru școale și particulari, de **E. Hodoș**. Un volum de 216 pagini. Prețul 120 lei, și porto poștal 20 lei recomandat. De vânzare la Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu se poate procura

**Istoria bisericească
universală**

și

Statistica bisericească

de

Euseviu Popovici

profesor la Facultatea Teologică din Cernăuți

Curs oral în limba germană, ținut pentru ultima oară în anul academic 1909, revăzut și mai adăugit ulterior

Traducere

de

Mitropolitul Atanasie Mironescu

fost Primat al României

PREȚUL: Volumul I Lei 130.—

" II " 150.—

" III " 120.—

" IV " 200.—

plus spese postale Lei 30.—

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu, se găsesc în permanență următoarele Cărți rituale:

Acaftist, legat**Apostol**, legat în piele cu copcii**Carte de Tedeum**, legată**Ciaslov**, legat**Evanghelia**, legată foarte fin, în plus cu evangheliștii în Email, cu copcii și aurită**Evanghelia**, legată foarte fin, în piele cu evangheliștii, cu copcii și aurită**Evanghelia**, legată în piele și cu copcii

A apărut

în «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17
scrierea

„La picioarele Mântuitorului”

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după **A. Huonder**, din limba germană

de

Ioan Moșoiu

profesor la liceul ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Prețul Lei: 80.

În zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopia de Alba Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu îi citească această carte. Ea este de recomandat și oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

Au apărut:

Manuale de limba română
de **E. HODOȘ****I. Carte de citire și Gramatică**
pentru clasa a 4-a secundară;**II. Noțiuni de Stilistică și Poetică și Carte de citire**
(pentru Istoria Literaturii); și**III. Elemente de Ist. Literaturii**

Se găsesc de vânzare la LIBRARIA
ARHIDIECEZANA în Sibiu

A apărut

**Tipicul bisericeii
ortodoxe**

Intocmit pentru trebuințele preoților,
studentilor în teologie și ale elevilor
școalelor normale

de

AUREL POPOVICIU

profesor la Școala Normală „Andrei Șaguna”

și se poate comanda dela Librăria
Arhidiecezană din Sibiu. — Prețul
Lei 100, plus spese poștale Lei 15.

La Librăria Arhidiecezană
în Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

◆ legate și broșate ◆

pentru parohii, bănci, oficii și particulari cu

— prețuri moderate —

În editura Sfintei Mănăstiri-
Neamțu, a apărut

Urmarea lui Isus Hristos

Ed. II-a. Prețul 35 lei

Se poate comanda dela Librăria
Arhidiecezană din Sibiu, trimițând
prețul, plus spesele de poștă
Lei 10, prin mandat poștal.

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului
Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112
pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde în-
semnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări
momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Prețul: 25 Lei

La Librăria Arhidiecezană se află
de vânzare cartea acum apărută

Piccolo

a cunoscutei scriitoare, dna
Constanța Hodoș. Sânt 19
povestiri pline de farmec. Copiii
le vor citi cu mare plăcere. Prețul
40 lei, și porto 12 lei trimis
recomandat.

Nou!

Nou!

Au apărut din *Biblioteca pentru
studii omiletice și catehetice* de sub
îngrijirea **Prof. Dr. Gr. Cristescu**:

Nr. 1. **Fă lucrul Evanghelistului**Nr. 2. **Învățători și Stinți din
veacul al IV-lea**Nr. 3. **Predică și cateheză**— **Vino și vezi — meditații**

Se pot comanda dela Librăria Arhi-
diecezană din Sibiu.

A apărut în Biblioteca

La Vatra sufletească a Neamului
Nr. IX

**Cum s'a făcut unirea cu
Roma în Ohaba-Forgaciu?**
(Banat)

Demascarea unor siluiri și fraude
de

Dr. Gh. Ciuhandu

consilier-referent eparhial, Arad.

Se poate procura dela Librăria Arhi-
diecezană din Sibiu. Prețul Lei 25.—,
plus spese Lei 5.—.

A apărut și se află de vânzare
la Librăria Arhidiecezană din Sibiu

Viața lui Isus

de

Giovanni Papini

în românește de

ALEXANDRU MARCU

Prețul Lei 180.—, plus porto poștal Lei 15.—

Dela Librăria Arhidiecezană din
Sibiu se pot procura

Icoane sfinte

pe hârtie, de toate mărimile și de o
execuție foarte frumoasă.

A apărut, în a treia ediție,
romanul:

MARTIRII,

de **Constanța Hodoș**, cu o
prefață de Ion Gorun. București,
Tip. I. Copușeanu.

De vânzare la Librăria Arhi-
diecezană, Sibiu Prețul 60 lei,
și porto.